

Bakteriyemi Gelişen Hemodiyaliz Hastalarında Prognozu Belirlemede Potansiyel Biyobelirteçlerin Önemi

Dr. Selda Aslan
Gaziantep Şehir Hastanesi

ANTALYA – EKMUD 2024

21.05.2024

Böbrek Replasman Tedavisi Prevalansı *Prevalence of Kidney Replacement Therapy*

TABLO 2. 2022 yılı sonu itibarıyla böbrek replasman tedavisi (BRT) uygulanan prevalan hastaların (çocuk hastalar dahil) BRT tipine göre dağılımı.

TABLE 2. *Distribution of prevalent patients (including pediatric patients) receiving kidney replacement therapy (KRT) by KRT type as of the end of 2022.*

	n	%
Merkez hemodiyalizi / In-center hemodialysis	60.466	69,77
Ev hemodiyalizi / Home hemodialysis	1.257	1,45
Periton diyalizi / Peritoneal dialysis	3.552	4,10
Böbrek transplantasyonu / Kidney transplantation *	21.390	24,68
Toplam / Total	86.665	100,00

Türkiye 2022 Yılı Ulusal Nefroloji, Diyaliz ve Transplantasyon
Kayıt Sistemi Raporu

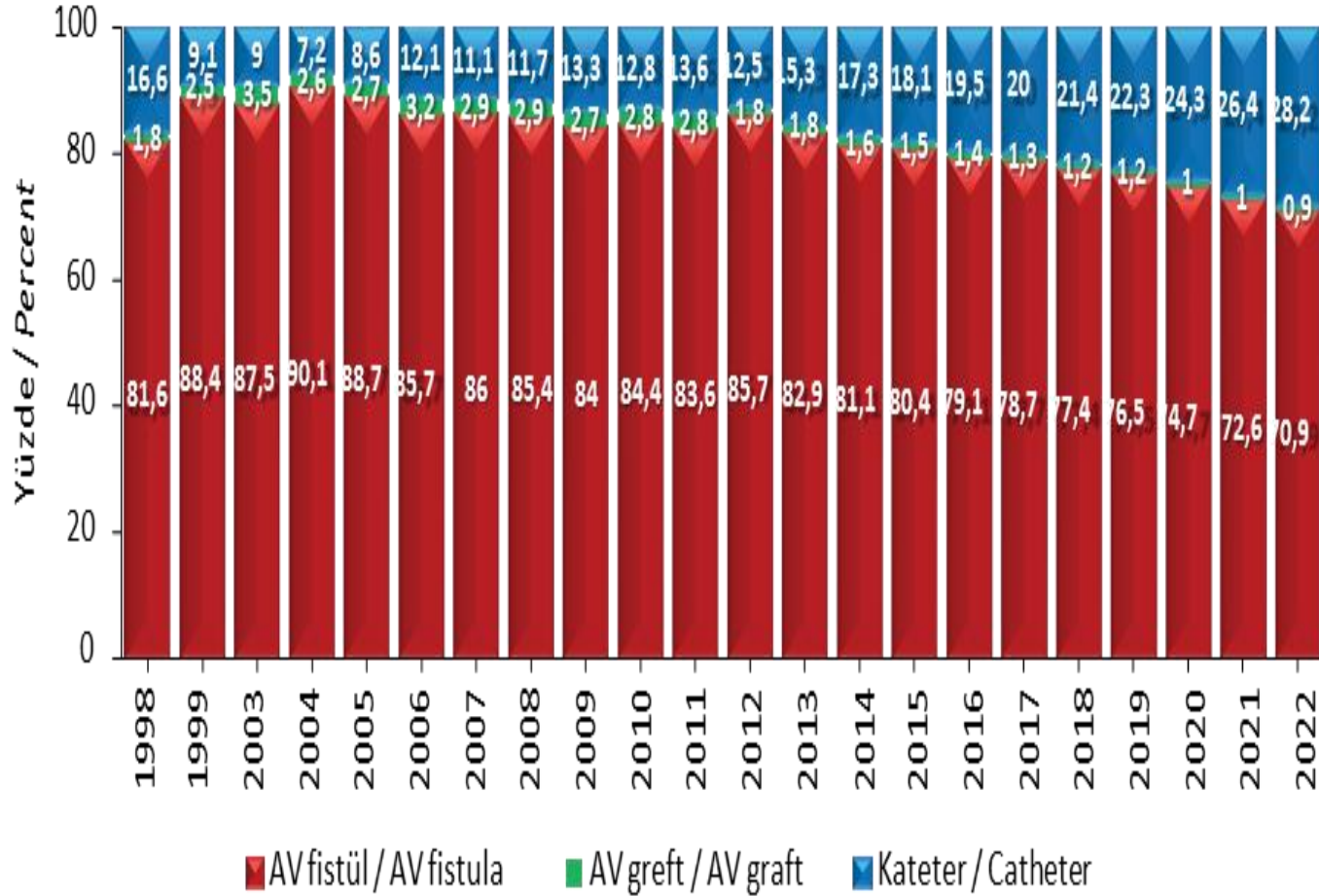
KDOQI

2006 Updates Clinical Practice Guidelines and Recommendations

- HD merkezlerinde Santral Venöz Kateter kullanımı %10 dan az olmalıdır

Prevalan HD Hastalarında Damar Erişim Yolu Vascular Access in Prevalent HD Patients

Hemodiyaliz Hastalarında Diyalize Başlama Durumu

Dialysis Initiation Status in Hemodialysis Patients

TABLO 5. 2022 yılı içinde ilk BRT olarak HD'ye başlayan hastaların diyalize başlangıç durumlarına (acil veya programlı) göre dağılımı (170 merkezden elde edilen verilere göre).

TABLE 5. *Distribution of patients who started HD as the first KRT in 2022 by their status of starting dialysis (urgently or scheduled) (based on data obtained from 170 centers).*

	n	%
Acil / Urgently	2.209	31,13
Programlı / Scheduled	4.888	68,87
Toplam / Total	7.097	100,00

Merkez Hemodiyalizi Hastalarında Damar Erişim Yolu *Vascular Access in Patients on In-Center Hemodialysis*

TABLO 12. 2022 yılı içinde ilk BRT olarak HD'ye (merkez ve ev HD) başlayan tüm hastaların HD başlangıcındaki damar erişim yoluna göre dağılımı.

	n	%
Arteriyo-venöz fistül / <i>Arterio-venous fistula</i>	2.967	28,70
Arteriyo-venöz greft / <i>Arterio-venous graft</i>	22	0,21
Kalıcı (tünelli) kateter / <i>Permanent (tunneled) catheter</i>	5.340	51,64
Geçici (tünelsiz) kateter / <i>Temporary (non-tunneled) catheter</i>	2.011	19,45
Toplam / <i>Total</i>	10.340	100,00

Türkiye 2022 Yılı Ulusal Nefroloji, Diyaliz ve Transplantasyon
Kayıt Sistemi Raporu

TABLO 14. 2022 yılı içinde geçici (tünelsiz) kateter yerleştirilen tüm HD hastalarının (insidan ve prevalan) kateter yerleştirme yerine göre dağılımı

	n	%
İnternal juguler ven / Internal jugular vein	2.021	55,64
Femoral ven / Femoral vein	913	25,14
Subklavian ven / Subclavian vein	468	12,89
Eksternal juguler ven / External jugular vein	222	6,11
İnferior vena kava / Inferior vena cava	8	0,22
Toplam / Total	3.632	100,00

TABLO 43. 2022 yılında ölen prevalan merkez HD hastalarının ölüm nedenlerine göre dağılımı (168 merkezden elde edilen verilere göre).

TABLE 43. *Distribution of prevalent in-center HD patients who died in 2022 by cause of death (based on data obtained from 168 centers).*

	n	%
Kardiyovasküler hastalık / Cardiovascular diseases	1.001	46,28
COVID-19 dışı enfeksiyon / Non-COVID-19 infection	238	11,00
Serebrovasküler olay / Cerebrovascular accident	209	9,66
Malignite / Malignancy	207	9,57
COVID-19 enfeksiyonu / COVID-19 infection	146	6,75
Akciğer yetmezliği / Pulmonary failure	66	3,05
Gastrointestinal kanama / Gastrointestinal bleeding	24	1,11
Diyaliz tedavisini reddetme / Refusal of dialysis treatment	16	0,74
Karaciğer yetmezliği / Hepatic failure	14	0,65
Diğer nedenler / Miscellaneous	242	11,19
Toplam / Total	2.163	100,00

Türkiye 2022 Yılı Ulusal Nefroloji, Diyaliz ve Transplantasyon Kayıt Sistemi Raporu

Hemodiyalizde neden sık enfeksiyon

Konağa bağı risk faktörleri:

- Üremik toksinler
- Nötrofil ve monositlerin fagositoz ve bakterisidal aktivitelerinin azalması
- B hücre antikor üretiminde azalma
- T hücrelerinde IL-2 ve interferon gamma salınımında azalma
- Malnütrisyon
- Demir yüklenmesi ve Anemi
- Nazokomiyal bulaş, Nazal S.Aureus taşıyıcılığı
- Komorbidite

Katetere bađlı risk faktörleri:

- Kateter tipi
- Kateterin yeri
- Kateterin süresi
- Kateterin başka amaçlarla kullanılması
- Kateter takan kişinin deneyimi
- Kateterin acil –elektif şartlarda takılması

bakteriyemi

- Kateteri olan bir hastada klinik enfeksiyon bulgularının (ateş, titreme, hipotansiyon) olması
- Kateter dışı bir odağın bulunmaması
- En az 1 periferik kan kültürü üreme olması

Bu alıřmada,

Bakteriyemi gelişen hemodiyaliz olgularında 14 ve 28 günlük mortaliteyi öngörmede prognostik belirteçlerin değerlendirilmesi amaçlandı

- Ocak 2021 –Aralık 2023 tarihleri arasında
- Gaziantep ili Dr. Ersin Arslan Eđitim ve Araştırma Hastanesi hemodiyaliz ünitesi, nefroloji servisi ve yoğun bakım ünitesine kabul edilen kan dolaşım enfeksiyonları/bakteriyemi tanısı konulan en az 28 gün takip edilen olgular dahil edildi.
- Retrospektif olarak hastane otomasyon sistemi taranarak elde edilen tıbbi kayıtlar

- Toplam 23440 hasta analiz edildi.
- 156 olgu çalışmaya dahil edildi

- 65 (%41.7)'i erkek
- 91 (%58.3)'i kadın
- 28 günlük mortalite grubunda cinsiyetler arasında anlamlı ilişki vardı ($\chi^2=9,685$; $p=0,002$)
- 28. günde hayatta kalan ($57,18\pm 15,63$) ile hayatta kalmayanların ($62,76\pm 12,16$) yaş değerleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık mevcuttu ($t=-2,090$; $p=0,038$).

Cinsiyet	Mortalite 14 Gün		Mortalite 28 Gün	
	Ex değil	Ex	Ex değil	Ex
Kadın	72 (%79,12)	19 (%20,88)	58 (%63,74)	33 (%36,26)
Erkek	58 (%89,23)	7 (%10,77)	56 (%86,15)	9 (%13,85)
X ²	2,790		9,685	
p	0,095		0,002	

		Yaş		
		Ort.±S.S.	t	p
Mortalite 14 Gün	Ex değil	58,20±15,41	-0,907	0,366
	Ex	61,12±12,34		
Mortalite 28 Gün	Ex değil	57,18±15,63	-2,090	0,038
	Ex	62,76±12,16		

14 günlük mortalite

<u>Variable</u>	AUC	%95 CI (Lower-Upper)	<u>Cut-Off</u>	<u>p</u>
ALP	0,712	0,586-0,837	123,500	0,001
CRP	0,626	0,508-0,744	141,500	0,043
<u>Albumin</u>	0,366	0,244-0,487	28,900	0,031
BUN	0,653	0,542-0,763	58,050	0,014
ÜRE	0,641	0,525-0,757	124,300	0,026
CRP/A	0,643	0,528-0,759	5,165	0,021
BUN/A	0,676	0,577-0,774	1,895	0,005

28 günlük mortalite

	AUC	%95 CI (Lower-Upper)	<u>Cut-Off</u>	p
INR	0,655	0,538-0,722	1,21	0,013
PT	0,640	0,520-0,760	14,6	0,025
ALP	0,698	0,599-0,797	116	<0,001
CRP	0,659	0,565-0,752	143,25	0,002
<u>Albumin</u>	0,273	0,181-0,365	28,9	<0,001
WBC	0,621	0,523-0,719	12,87	0,021
Lenfosit	0,621	0,515-0,727	1,04	0,020
<u>Monosit</u>	0,624	0,510-0,738	0,84	0,018
CRP/A	0,704	0,614-0,793	5,075	<0,001
BUN/A	0,625	0,526-0,724	1,73	0,017
LDH/A	0,622	0,505-0,739	8,64	0,038
PLT/A	0,609	0,505-0,713	6,912	0,037
<u>Prokalsitonin/CRP</u>	0,309	0,201-0,417	0,049	0,003

14 günlük mortalite

	<u>Univariate</u> OR	95%CI	<u>p-</u> <u>value</u>	<u>Multivariate</u> OR	95%CI	<u>p-</u> <u>value</u>	<u>Last</u> <u>model</u> OR	95%CI	<u>p-</u> <u>value</u>
ALP	1,004	1,000-1,008	0,040	1,003	1,001-1,007	0,047	1,004	1,000-1,008	0,040
CRP	1,005	1,001-1,008	0,015	1,004	0,996-1,011	0,362			
<u>Albumin</u>	0,945	0,880-1,014	0,114						
BUN	1,012	0,998-1,027	0,095						
ÜRE	1,005	0,999-1,012	0,118						
CRP/A	1,115	1,021-1,218	0,016	1,041	0,864-1,253	0,675			
BUN/A	1,090	0,890-1,336	0,405						

ALP değeri ↑

mortalite ↑

28 günlük mortalite

	<u>Univariate</u> OR	95%CI	<u>p-</u> <u>value</u>	<u>Multivariate</u> OR	95%CI	<u>p-</u> <u>value</u>	<u>Last</u> <u>model</u> OR	95%CI	<u>p-</u> <u>value</u>
INR	1,000	0,998-1,001	0,668						
PT	1,014	0,974-1,055	0,500						
ALP	1,006	1,002-1,010	0,005	1,009	1,001-1,018	0,024	1,009	1,003-1,016	0,007
CRP	1,005	1,002-1,008	0,004	1,052	0,992-1,116	0,091			
<u>Albumin</u>	0,890	0,830-0,954	0,001	0,742	0,520-1,057	0,099			
WBC	1,017	0,989-1,046	0,244						
LENF	1,536	1,076-2,192	0,018	0,947	0,510-1,757	0,862			
MONO	2,706	1,486-4,929	0,001	3,772	1,181-12,046	0,025	3,334	1,267-8,770	0,015
CRP/A	1,148	1,054-1,251	0,002	0,269	0,053-1,373	0,114			
BUN/A	1,063	0,877-1,289	0,533						
LDH/A	1,052	0,955-1,113	0,072						
PLT/A	1,062	0,983-1,146	0,127						
<u>Prokalsitonin/CRP</u>	0,008	0,000-0,225	0,005	0,001	0,000-0,109	0,003	0,001	0,000-0,113	0,003

- ALP değeri
  - Monosit değeri
- } arttıkça mortalite ↑
- Prokalsitonin/CRP oranı
- } arttıkça mortalite ↓

Tartışma/Sonuç

- Bakteriyemi gelişen hemodiyaliz hastalarında prognozu belirlemek çok zor
- ALP değeri, hem 14 günlük hem de 28 günlük mortalite tahmini için kullanılabilir
- Prokalsitonin/CRP oranı ve monosit ise 28 günlük mortalite tahmini için kullanılabilir
- Daha güvenilir belirteçler tanımlanana kadar erken prognostik belirteç olabilir

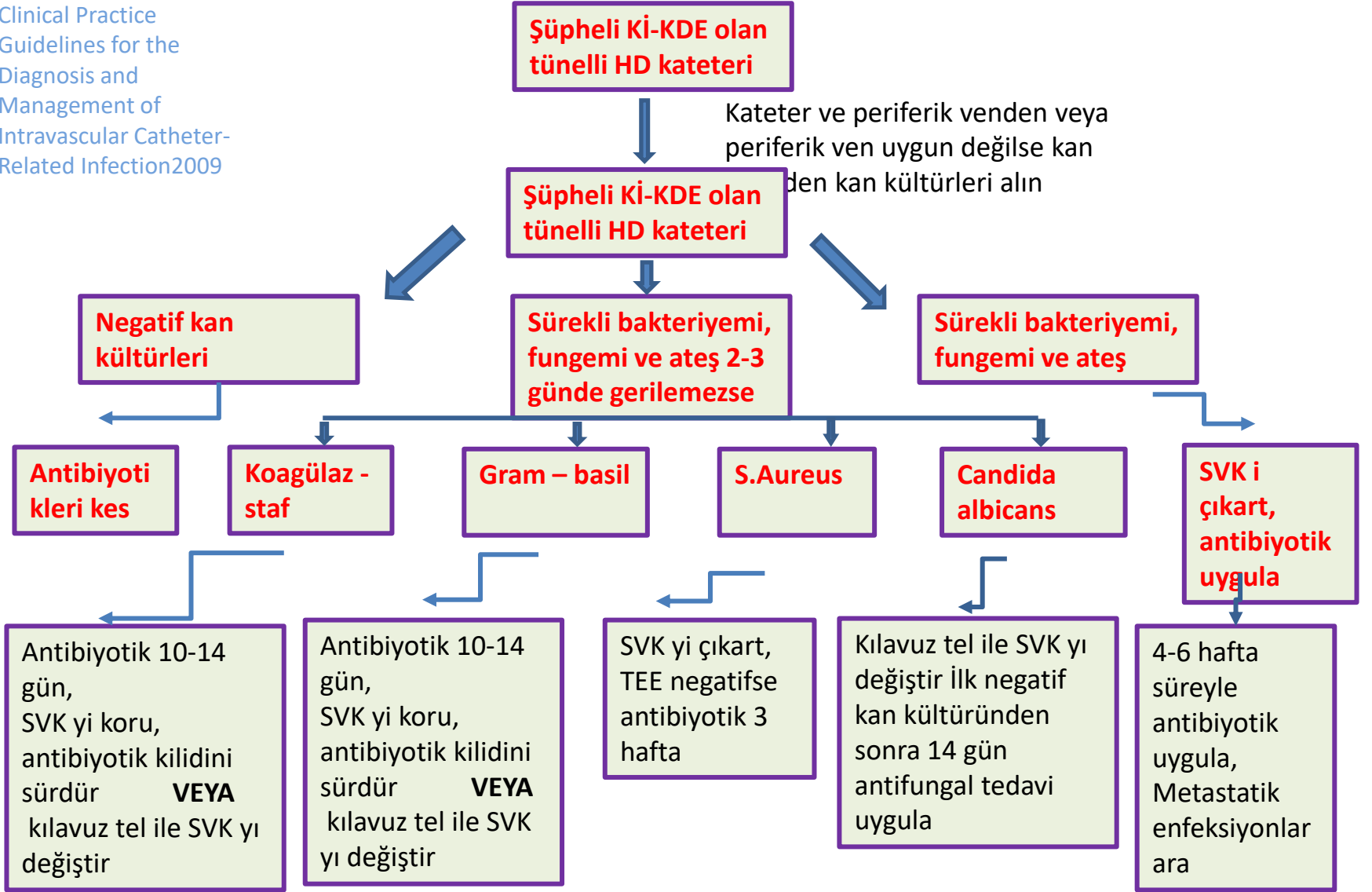
Kaynaklar

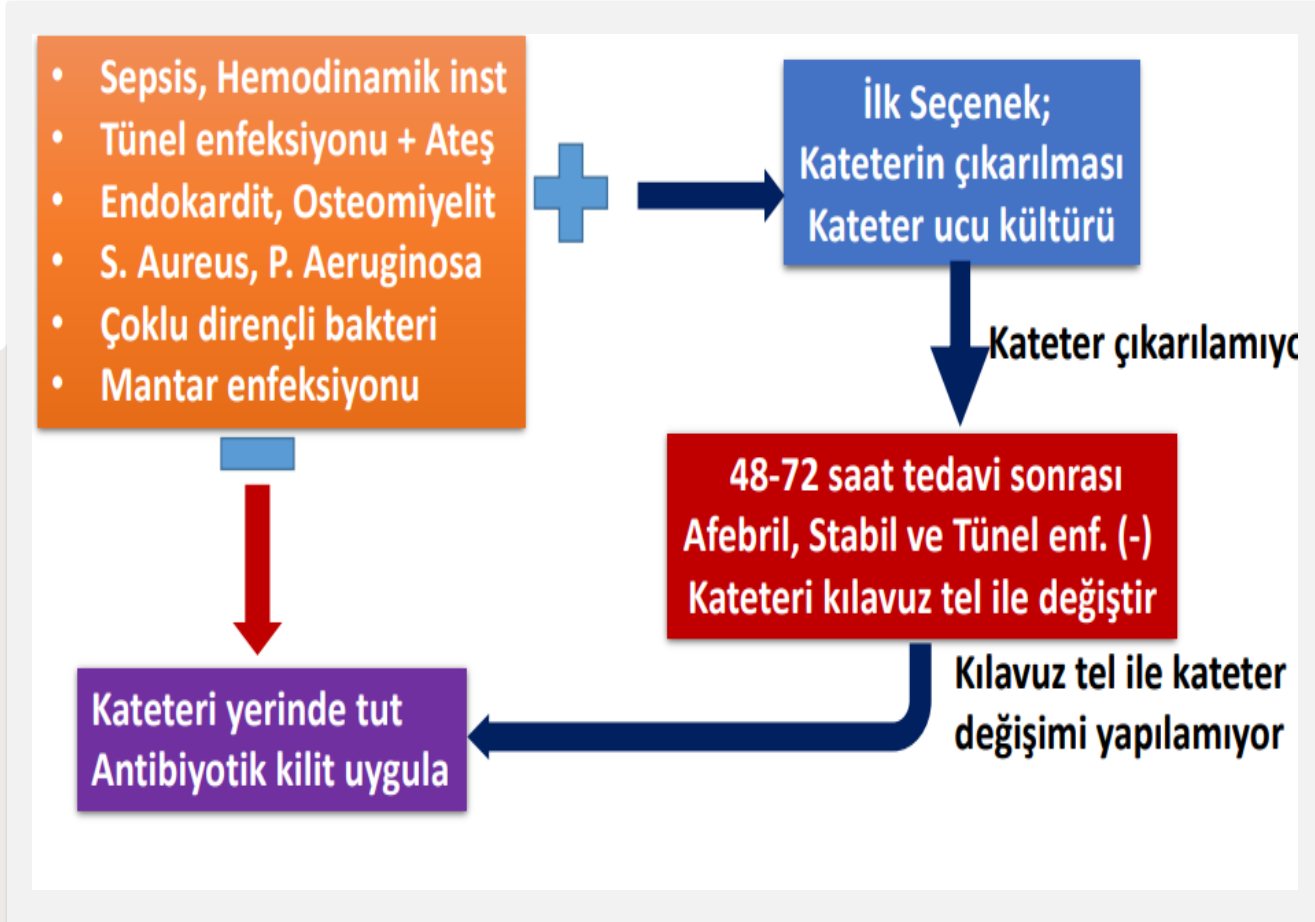
1. Li X, Zheng R, Zhang T, Zeng Z, Li H, Liu J. Association between blood urea nitrogen and 30-day mortality in patients with sepsis: a retrospective analysis. *Ann Palliat Med.* 2021;10(11):11653-63.
2. Suranadi IW, Sinardja CD, Suryadi IA. Role of procalcitonin in predicting mortality and organ dysfunction at intensive care admission. *Int J Gen Med.* 2022;15:4917-23.
3. Han T, Cheng T, Liao Y, Tang S, Liu B, He Y, et al. Analysis of the value of the blood urea nitrogen to albumin ratio as a predictor of mortality in patients with sepsis. *J Inflamm Res.* 2022;15:1227- 35.
4. Kumar R, Kattimani B, Ojha PR, Khasage UJ. Quick Sequential Organ Failure Assessment Score, Lactate, and Neutrophil Lymphocyte Ratio Help in Diagnosis and Mortality Prediction during Golden Hour of Sepsis in Emergency Department. *J Emerg Trauma Shock.* 2023 Oct-Dec;16(4):161-166.
5. Hamada Imam M, Gamal E. Procalcitonin level as a surrogate for catheter-related blood stream infection among hemodialysis patients. *J Vasc Access.* 2017 Nov 17;18(6):498-502. doi: 10.5301/jva.5000765.
6. Hwang SD, Kim SH, Kim YO, Jin DC, Song HC, Choi EJ, Kim YL, Kim YS, Kang SW, Kim NH, Yang CW, Kim YK. Serum Alkaline Phosphatase Levels Predict Infection-Related Mortality and Hospitalization in Peritoneal Dialysis Patients. *PLoS One.* 2016 Jun 16;11(6):e0157361.
7. Sun Y, Jiang L, Shao X. Predictive value of procalcitonin for diagnosis of infections in patients with chronic kidney disease: a comparison with traditional inflammatory markers C-reactive protein, white blood cell count, and neutrophil percentage. *Int Urol Nephrol.* 2017 Dec;49(12):2205-2216

özetlersek

Antibiyotik kilit tedavisi

- Çıkış yeri ve tünel enfeksiyonu olmayan hastalarda kateteri kurtarma amacıyla kullanılır
- Biyofilm oluşumunu engellemek için kateter lümeni boyunca antimikrobiyal uygulanması
- Antimikrobiyal ilaç + heparin solüsyonu kateter içine konup kateter kapatılır,
- Solüsyon her HD seansında değiştirilir
- MİK değerinin 100-1000 katı antibiyotik konsantrasyonu sağlanır
- Kateteri kurtarma oranı yaklaşık %75'tir
- Sistemik antibiyotiklerle birlikte kullanılır

Antibiotic lock solutions for adjunctive treatment of tunneled hemodialysis catheter-related blood stream infection (CRBSI)

Volume of components (mL)*				Final concentration
Vancomycin 5 mg/mL	Ceftazidime 10 mg/mL	Cefazolin 10 mg/mL	Heparin [†] 1000 units/mL	
Vancomycin-ceftazidime-heparin lock				
1	0.5	0	0.5	■ 2.5 mg/mL vancomycin ■ 2.5 mg/mL ceftazidime ■ 250 units/mL heparin
Vancomycin-heparin lock				
1	0	0	1	■ 2.5 mg/mL vancomycin ■ 500 units/mL heparin
Ceftazidime-heparin lock				
0	1	0	1	■ 5 mg/mL ceftazidime ■ 500 units/mL heparin
Cefazolin-heparin lock				
0	0	1	1	■ 5 mg/mL cefazolin ■ 500 units/mL heparin